

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 3

วีระ นามเขต*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้เป็นครูในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำนวน 135 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน โดยเก็บข้อมูลจากครูในกลุ่มโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ระหว่างวันที่ 21 – 24 เมษายน 2560 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 103 คน คิดเป็น 100% การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปทำการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ้ (Scheff's Post hoc comparison) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าครูเพศชาย นอกนั้นไม่แตกต่างกัน 3) ครูในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : 1) ความพึงพอใจ 2) การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เพื่อการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ได้กล่าวถึงประเด็นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ซึ่งได้บัญญัติสาระสำคัญไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ในมาตราที่ 8 (2) ว่าการจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากนี้ในมาตรา 57 กำหนดให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลในชุมชนมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา อีกทั้งในมาตรา 58 (2) ยังได้กล่าวถึงการให้บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรต่างๆ ในชุมชน สามารถระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่า ชุมชน และสังคม ล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของชาติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานของโรงเรียนทุกโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในแง่ของการให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะถือว่าชุมชนเป็นศูนย์รวมของทรัพยากรอันมีค่ามากมายที่จะเอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานของโรงเรียน การดำเนินงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น มักประสบปัญหาสำคัญหลายประการด้วยกัน เช่น ผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งไม่ค่อยให้ความสำคัญในเรื่องความสัมพันธ์กับชุมชน ในส่วนของประชาชนในบางท้องถิ่นก็ไม่ค่อยให้ความสนใจกิจกรรมของโรงเรียนเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปสู่ชุมชนที่ขาดประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันของชุมชนกับโรงเรียน ปัญหาการจัดทำข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่ไม่เป็นระบบแบบแผน และขาดความทันสมัย ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการเข้ามาช่วยพัฒนาบริบทและระดมทรัพยากรต่างๆ ยังน้อยเกินไป จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน อีกทั้งเพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้แก่ครูให้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ทำให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 3 จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 3 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 135 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยมีขอบเขตของเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้บริการชุมชน 2) ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหาร คณาจารย์และชุมชน 3) ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน 4) ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ข้อมูลเนื้อหาเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 วิเคราะห์โดยค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. ข้อมูลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีนครินทร์เขต 3 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ t -test

4. ข้อมูลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Sheffe's Post hoc Comparison)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุรินทร์เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ครูในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุรินทร์ เขต 3 ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าครูเพศชาย นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3. ครูในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุรินทร์ เขต 3 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุรินทร์เขต พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุรินทร์เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นเพราะการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้ว่า โรงเรียนกับชุมชนนั้นเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันมานาน ไม่สามารถแยกจากกันได้ จะต้องได้รับการพัฒนาควบคู่กันไป ถ้าคนในชุมชนเป็นคนที่ดีมีคุณภาพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนแล้วจะส่งผลทำให้นักเรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดีในชุมชนทำให้สังคมทั้งใน โรงเรียนและชุมชนเป็นสังคมที่ดีได้ และเช่นเดียวกัน ถ้าโรงเรียนสามารถอบรมสั่งสอนให้นักเรียนซึ่งเป็นลูกหลานของคนในชุมชนให้เป็น

คนที่ดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคมแล้ว ก็จะสามารถไป
สร้างสรรค์พัฒนาสังคมในชุมชนของนักเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และเป็นสังคมที่น่าอยู่ได้
เช่นกัน เพราะฉะนั้น โรงเรียนกับชุมชนจึงต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและ
กัน โรงเรียนต้องผลิตคนที่ดีมีความรู้คู่คุณธรรมออกไปปรับใช้สังคมและสังคมก็ต้องคอยสนับสนุน
ส่งเสริมโรงเรียนในทุกๆ ด้านเพื่อช่วยกันพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพที่ยั่งยืนและบรรลุ
วัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา และในปัจจุบันระบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
จะประสบความสำเร็จและไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ นั้น จะต้องอาศัยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
โดยการให้ชุมชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวันสำคัญที่
โรงเรียนจัดขึ้น ตัวอย่างเช่น วันแม่แห่งชาติ วันเด็กแห่งชาติ เป็นต้น การให้ผู้ปกครองและประชาชน
ในชุมชนได้เข้ามาช่วยสนับสนุนโรงเรียนในด้านแรงงานและงบประมาณเพื่อพัฒนาโรงเรียนใน
โอกาสต่างๆ การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ ของโรงเรียน และร่วม
กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นประจำสม่ำเสมอ มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า
และประชาชนร่วมกันจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่โรงเรียน การเชิญ
บุคคลหรือปราชญ์ชาวบ้าน หรือ ผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นตลอดจนภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีความรู้
ความสามารถมาเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ แก่ครูและนักเรียนใน โรงเรียน มีการร่วม
ระดมทรัพยากรต่างๆ จากชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาโรงเรียน การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการ
แก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียน เช่น ปัญหาพฤติกรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาชู้สาว เป็นต้น เพื่อ
ช่วยกันปรับพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนให้ดีขึ้น และนอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ชุมชนได้รู้สึกเข้า
มามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของโรงเรียนและช่วยเหลือทรัพยากรของทางราชการ โดยเฉพาะชุมชน
จะต้องเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในด้านการให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา คอยสนับสนุนและส่งเสริม
โรงเรียนในด้านต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น เพื่อให้ให้นักเรียนนั้นเป็นคนดี
คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ส่วนโรงเรียนก็ต้องดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน
ประจำปี ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย จึงทำให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการ
บริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศุภรัตน์ ปึงข้อ
(2558) เพราะในปัจจุบันระบบการจัดการศึกษาและระบบบริหารงานภายในโรงเรียนจะประสบ
ความสำเร็จและไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ จะต้องอาศัยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะ
ชุมชนจะต้องเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในด้านการให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา คอยสนับสนุนและ
ส่งเสริมโรงเรียนในด้านต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนซึ่งถือว่าเป็นผลผลิตที่สำคัญที่สุดบรรลุวัตถุประสงค์
ตามแผนการศึกษาของชาติ นั่นคือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ส่วน
โรงเรียนก็ต้องดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการประจำปี ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม

ร่วมของทุกฝ่ายโดยจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ผลงานนักเรียน ผลงานครู ความเคลื่อนไหวในการพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่เสมอ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ เพชกรินทร์(2555) เพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมากขึ้น มีการประชาสัมพันธ์นำเสนอให้ประชาชนได้ทราบถึงกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาหรือชุมชนเพื่อเผยแพร่ข่าวสารการดำเนินการของสถานศึกษาช่วยให้สถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความสะดวก รวดเร็ว ยิ่งขึ้น การมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับโรงเรียนเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้สังคมคอยสนับสนุนส่งเสริมโรงเรียนในทุกๆ ด้านเพื่อช่วยกันพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพที่ยั่งยืนและบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา และในปัจจุบันระบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจะประสบความสำเร็จและไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้นั้น จะต้องอาศัยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยเฉพาะชุมชนจะต้องเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในด้านการให้ข้อเสนอแนะให้คำปรึกษา คอยสนับสนุนและส่งเสริมโรงเรียนในด้านต่างๆ และจากผลการวิจัยความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 สามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการให้บริการชุมชน อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารมีการให้บริการกับชุมชนในด้านต่างๆ เช่น การให้ชุมชนเยี่ยมอุทิศต่างๆ เพื่อใช้ในการประกอบกิจกรรม เช่น โตะ แก้ว เป็นต้น มีการอนุญาตให้ชุมชนเข้ามาใช้อาคารสถานที่ เช่น สนามกีฬา หอประชุม เป็นต้น อีกทั้งยังให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่างๆ นอกจากนั้นยังได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามาศึกษาหาความรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการให้กับชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการจัดบริบทและสถานที่ของโรงเรียนให้มีความร่มรื่นสวยงามเพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชน ครูและผู้บริหารในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาและช่วยกำหนดกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน และช่วยให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้แก่ชุมชน อีกทั้งยังมีการให้บริการด้านความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน นอกจากนั้นแล้วโรงเรียนที่มีชุมชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากโดยรอบนั้นมีความเหมาะสมที่จะเป็นจุดศูนย์กลางในการให้บริการต่างๆ แก่ชุมชนในเขตบริการของตนเองเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งและมีความเหมาะสมในการให้บริการแก่ชุมชนและประชาชนให้ได้รับโอกาสในด้านต่างๆ อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ประเทศชาติเกิดการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ

วารสาร นงนุช(2555) เพราะว่า ผู้บริหารเห็นความสำคัญของกิจกรรมต่างๆ ในการให้บริการชุมชน เช่น มีการบริการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ แก่ชุมชน การให้บริการชุมชนโดยการจัดฝึกอบรมอาชีพและพัฒนาการต่างๆ การบริการชุมชนโดยการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของอารี บิดิลและ (2555) เนื่องจากโรงเรียนบ้านเนินพลับหวานตั้งอยู่ในชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นจึงเหมาะที่จะเป็นจุดให้บริการและพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

1.2 ด้านการได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และชุมชน อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารและครูมีความเป็นกัลยาณมิตรและมีความเต็มใจและยอมรับการช่วยเหลือจากชุมชน มีการระดมทรัพยากรต่างๆ จากชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาโรงเรียน อีกทั้งยังให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ ของโรงเรียนและร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน ในด้านต่างๆ ด้วยความเต็มใจ เช่น ด้านงบประมาณ แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ ของโรงเรียน และร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และประชาชนร่วมกันจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา โรงเรียนได้เชิญผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นมาเป็นที่ปรึกษาด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่โรงเรียน นอกจากนั้นยังให้ชุมชนได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ตลอดจนคำแนะนำต่างๆ โดยใช้วิธีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักเห็นถึงความสำคัญในการช่วยกันปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้นและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัชฎู พลท้าว (2556) ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 ได้รับความช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์จากชุมชน มีการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน และมีการให้ชุมชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมวันสำคัญที่โรงเรียนจัดขึ้น

1.3 ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะโรงเรียนมีการจัดทำรายงานผลการเรียน และความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำสม่ำเสมอ และมีการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแนวนโยบายแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียน อีกทั้งยังจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าในการดำเนินงานของโรงเรียนในโอกาสต่างๆ เป็นอย่างดี นอกจากนั้นโรงเรียนยังจัดให้มีการแสดงผลงานทางวิชาการเพื่อแสดงผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้เยี่ยมชมเพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการและความสามารถด้านต่างๆ ของนักเรียนว่ามีการพัฒนาการขึ้นมากน้อยเพียงใดในรอบปีที่ผ่านมา และการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าใน

การดำเนินงานของโรงเรียนในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งการประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมของโรงเรียนในด้านต่างๆ ส่งผลทำให้ชุมชนเกิดความร่วมมือและช่วยเหลือโรงเรียนเป็นอย่างดี โดยโรงเรียนจะต้องวางแผนดำเนินการ บอกกล่าวข้อเท็จจริง ความก้าวหน้าของกิจกรรมต่างๆ ให้ประชาชนได้รับรู้และเกิดการยอมรับและพร้อมจะให้การสนับสนุนช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของยุพิน อัฐโส(2556) เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นการเผยแพร่ข่าวสารกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและเป็นการเชิญชวนให้ผู้ปกครองและชุมชนในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียน เป็นการสร้างความน่าเชื่อถือ สร้างภาพพจน์ที่ดีของโรงเรียนและถือว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของโรงเรียนต่อสาธารณชนให้รับทราบตามหลักของการประกันคุณภาพการศึกษา ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ยังจะทำให้ประชาชนมีความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอีกด้วย และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมนึก พงษ์สกุล(2556) เพราะการประชาสัมพันธ์ที่ดีนั้นจะก่อให้เกิดความร่วมมือและความเข้าใจที่ดีต่อกันของทุกฝ่าย และตรงกันข้ามกับถ้าขาดการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ที่ดีแล้วอาจส่งผลต่อความเข้าใจและภาพลักษณ์อันดีของโรงเรียนได้ การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ วิธีการเปิดให้ชม ซึ่งหมายถึงการจัดโครงการเยี่ยมโรงเรียน โดยเชิญผู้ปกครองเข้ามาชมกิจการของโรงเรียนในรอบปี

1.4 ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารได้สนับสนุนให้ครูให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานอื่น เช่น การได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น และผู้บริหารจัดให้ครูทำหน้าที่รับผิดชอบหมู่บ้านในเขตบริการของโรงเรียนและมีการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน เช่น การประชุมประจำเดือน ร่วมสวดอภิธรรมในงานฌาปนกิจ เป็นต้น มีการให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เช่น การเก็บขยะในชุมชน การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด รณรงค์การป้องกันโรคไข้เลือดออก เป็นต้น ผู้บริหารและครูมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมทางด้านประเพณี วัฒนธรรมหรือวันสำคัญทางศาสนาร่วมกับชุมชน ผู้บริหารให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬาที่ชุมชนจัดขึ้น เช่น กีฬาต้านยาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบล กีฬาสีหมู่บ้าน เป็นต้น ผู้บริหารจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางและร่วมมือกับหน่วยงานอื่นจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งกีฬา การจัดงานประเพณีต่าง ๆ โรงเรียนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมประกวดต่าง ๆ ที่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น ผู้บริหารให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมฝึกอบรมกิจกรรมต่างๆ ที่หน่วยงานในชุมชนจัดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโครงการอบรม

ยาเสพติด การอบรมวินัยจรรยาบรรณ ตลอดจนการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางการประชุมชี้แจงข้อราชการอื่นแก่ประชาชน ซึ่งจากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นหนทางนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา โดยต้องใช้วิธีการในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลที่หลากหลายและแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของบุคคลแต่ละกลุ่มซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือช่วยเหลือกันและมีความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นการสร้างประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมทั้งโรงเรียนและชุมชนทั้งนี้เพื่อเป็นการยกระดับการศึกษาของโรงเรียนและชุมชนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวริศรา บุญมี(2555) เพราะโรงเรียนได้มีการจัดออกเยี่ยมบ้านผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง การจัดประชุมผู้ปกครองระหว่างปีการศึกษา มีการเข้าร่วมกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานอื่นถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชน โรงเรียนจึงจำเป็นต้องทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน มีการเข้าร่วมประชุมแก้ปัญหาพร้อมกับคนในชุมชน นอกจากนี้ชุมชนยังมีฐานะเป็นเจ้าของโรงเรียนนักเรียนซึ่งเป็นบุตรหลานของสมาชิกในชุมชนผู้ปกครองจึงส่งบุตรหลานเข้าสู่โรงเรียนส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน นอกจากนี้ชุมชนแต่ละแห่งมีทรัพยากรต่างๆ อันจำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนการสอนได้ นอกจากนี้ยังมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในท้องถิ่นมาเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนในบางโอกาส เพื่อเป็นหนทางในการนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพของคนในชุมชนควบคู่กันไปด้วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรรณพ คุณเศรษฐ(2556) เพราะโรงเรียนมีการดำเนินการให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมในกิจกรรมวันสำคัญของชุมชน เกี่ยวกับศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมที่ชุมชนจัดขึ้น และการจัดให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬาที่ประชาชนในชุมชนจัดขึ้น หรือมีกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน อีกทั้งยังมีการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางร่วมมือกับหน่วยงานอื่นจัดกิจกรรม ได้แก่ งานพิธีกร งานกีฬา ฯลฯ หรือการประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานต่างๆ และบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เช่น เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาตุ่ม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

2.1 ครูที่มีเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาตุ่ม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยครูเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าครู

เพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย เนื่องจากเพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างทางด้านทัศนคติ ความคิด ความเชื่อ และค่านิยมที่ถูกปลูกฝังมาแตกต่างกันนอกจากนั้นเพศหญิงและเพศชายยังมีความคิดและอุปนิสัยที่แตกต่างกันด้วย โดยเพศหญิงนั้นจะมีความคิดที่ละเอียดอ่อน มีความอ่อนไหวในเรื่องต่างๆ มากกว่าเพศชาย โดยเฉพาะเรื่องการบริหารจัดการและเรื่องความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและชุมชน จึงส่งผลให้มีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่ในช่วงเวลาที่โรงเรียนมีกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ครูเพศหญิงมักจะได้รับมอบหมายจากผู้บริหารให้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติต้อนรับผู้ปกครองหรือชุมชนและแขกที่มาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอมากกว่าครูเพศชายที่มักจะเป็นฝ่ายจัดอาคารสถานที่ จึงทำให้ครูเพศหญิงมีความใกล้ชิดกับผู้ปกครองและชุมชนมากกว่าครูเพศชาย นอกจากนั้นครูเพศหญิงยังมีนิสัยส่วนตัวคือ ชอบทำบุญ ทำทาน เข้าวัด มีความละเอียดลออ มีความอ่อนโยน และชอบในการทำบุญตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนา มากกว่าครูเพศชาย จึงทำให้มีโอกาสได้พบปะพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครอง ชุมชน อยู่เป็นประจำสม่ำเสมอทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและเกิดความพึงพอใจด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากนั่นเอง ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบของครูเพศหญิงที่จะทำให้เกิดความใกล้ชิดกับชุมชนและมีความพึงพอใจในด้านการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้มากกว่าครูเพศชาย ดังนั้นครูเพศหญิงจึงเห็นความสำคัญและเกิดความพึงพอใจในการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากกว่าครูเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนันท์ ศักดิ์ชัยสมบูรณ์ (2557) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศหญิงตามปกติจะมีมุมมองและความสนใจต่อเรื่องต่างๆ ละเอียดรอบคอบกว่าเพศชาย จึงอาจทำให้มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในรายละเอียดมากกว่าเพศชาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรกนก ศิริวงษ์(2557) เนื่องจากความคิดและอุปนิสัยของเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกัน เพศหญิงจะมีความคิดที่ละเอียดอ่อน มีความอ่อนไหวในการมองพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าเพศชาย จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านสังคมและชุมชนแตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาตาม-จารย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาทุกคนมีโอกาสได้ปฏิบัติงานร่วมกันกับชุมชนในด้านต่างๆ ซึ่งโรงเรียนกับชุมชนนั้นเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันมานาน ไม่สามารถแยกจากกันได้ จะต้องได้รับการพัฒนาควบคู่กันไป ถ้าคนในชุมชนเป็นคนที่ดีมีคุณภาพเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนแล้ว

จะส่งผลทำให้ นักเรียน ได้เห็นแบบอย่างที่ดีในชุมชนทำให้สังคมทั้งใน โรงเรียนและชุมชนเป็นสังคมที่ดีได้ และเช่นเดียวกัน ถ้าโรงเรียนสามารถอบรมสั่งสอนให้นักเรียนซึ่งเป็นลูกหลานของคนในชุมชนให้เป็นคนที่ดี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคมแล้วก็จะสามารถไปสร้างสรรค์พัฒนาสังคมในชุมชนของนักเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และเป็นสังคมที่น่าอยู่ได้เช่นกัน เพราะฉะนั้นโรงเรียนกับชุมชนจึงต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โรงเรียนต้องผลิตคนที่ดีมีความรู้คู่คุณธรรมออกไปรับใช้สังคมและสังคมก็ต้องคอยสนับสนุนส่งเสริมโรงเรียนในทุกๆ ด้านเพื่อช่วยกันพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพที่ยั่งยืนและบรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุวรรณ กิ่งสกุล(2556) เพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูทุกคนมีโอกาสดำเนินการรับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ทำหน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ กับชุมชน เช่น การประชุมประจำเดือน การประชุมผู้ปกครองในช่วงเปิดภาคเรียน การร่วมกับชุมชนในวันสำคัญต่างๆ ทางศาสนา เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนกับชุมชนจะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โรงเรียนมีหน้าที่ผลิตคนที่ดีมีความรู้ มีคุณภาพ ออกไปรับใช้สังคมและสังคมก็ต้องช่วยสนับสนุนส่งเสริมโรงเรียนในทุกด้านเพื่อช่วยกันพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมจัดให้มีการฝึกอบรมพัฒนาวิชาชีพต่างๆ ให้แก่ชุมชนและให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้วิชาชีพใหม่ๆ ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถพึ่งพาตนเองได้
2. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรที่มีความรู้ในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความช่วยเหลือในด้านการจัดการศึกษาให้ความรู้กับนักเรียน
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้ชุมชนได้ทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของโรงเรียนเป็นระยะ โดยเฉพาะควรจัดให้โรงเรียนเป็นศูนย์บริการข่าวสารแก่ชุมชน และควรจัดให้มีการเผยแพร่ประวัตินักเรียนดีเด่นผ่านทางวารสารหรือสารสนเทศอื่นของโรงเรียนมากขึ้นและควรจัดให้มีการแสดงผลงานทางวิชาการ (Open House) เพื่อแสดงผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้เยี่ยมชมเป็นประจำอย่างน้อยปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง

4. ผู้บริหารควรส่งเสริมการนำความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยไปเผยแพร่ให้แก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อันเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

3. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เอกสารอ้างอิง

ยุพิน อัจฉโร. (2556). การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนในกลุ่ม
เกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1.

งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัชฎา พลท้าว. (2556). การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วารภรณ์ นงนุช. (2555). การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ของโรงเรียนบ้านอ่างกระพงศ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิศรดา บุญมี. (2555). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศุภรัตน์ ปึงข้อ. (2558). สภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุนันท์ ศักดิ์ชัยสมบูรณ์. (2557). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ
คิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สุวรรณ กิ่งสกุล. (2556). การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ โรงเรียน
สังกัดเทศบาลเมืองศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.